

UGOVOR O MEĐUUNIVERZITETSKOJ SARADNJI ZA IZDAVANJE ZAJEDNIČKE MAGISTARSKJE TITULE

Između

UNIVERZITETA U SARAJEVU, kojeg predstavlja rektor prof. Boris Tihi, Obala Kulina
Bana 7/2 SARAJEVO 71000 BOSNA I HERCEGOVINA

i

ALMA MATER STUDIORUM – UNIVERZITET U BOLOGNI, kojeg predstavlja rektor
prof. Pier Ugo Calzolari, Via Zamboni 33 BOLOGNA 40126 ITALIA

Napominjući da

- U okviru procesa internacionalizacije univerziteta, potpisnicima ovog ugovora je u interesu da uspostave dugotrajni odnos saradnje i kulturalne razmjene;
- DM 509/99 član 3. stav 9. dopušta italijanskim univerzitetima da izdaju studijske titule zajedno sa drugim stranim univerzitetima;
- Didaktički pravilnik Univerziteta u Bologni predviđa u članu 4. izdavanje zajedničkih titula;
- Pravilo na koje se poziva Univerzitet partner je didaktički pravilnik Univerziteta u Sarajevu koji predviđa u članu 24.12. izdavanje zajedničkih titula
- Fakultet političkih nauka Univerziteta u Bologni, Naučno-didaktički centar u Forlì, u saradnji sa Centrom za Centralnu i Istočnu Evropu i Balkan i sa Centrom za interdisciplinarnu postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu, žele da realizuju studij Demokratija i ljudska prava u Jugoistočnoj Evropi, kao i Evropski studij za Bosnu i Hercegovinu koji će omogućiti polaznicima ovog studija da dobiju zajedničku titulu koja ima vrijednost magisterija.
- Univerziteti se obavezuju, u skladu sa zakonima i pravilima koja su na snazi u ovim zemljama, na saradnju i prijem studenata, profesora i administrativnog osoblja koji učestvuju u programima opisanim u članovima ovog ugovora, sve u skladu sa uslovima ustanovljenim od strane ustanova koje finansiraju program, od kojih je najvažnija Evropska Unija;

Ugovara se i zaključuje sljedeće:

Čl. 1 – Napomene

Napomene i prilozi su integralni dio ovog ugovora.

Čl. 2 – Cilj ugovora

Alma Mater Studiorum Univerzitet u Bologni i Univerzitet u Sarajevu se slažu da realizuju dva cjelovita studija, od kojih je prvi posvećen "Demokratiji i ljudskim pravima u Jugoistočnoj Evropi", i sastoji se iz tri faze, i drugi studij "Evropski studij", koji je podjeljen na četiri semestra, sa glavnim sjedištem u Sarajevu. Nakon ovih studija se izdaje zajednička titula koja ima vrijednost univerzitetskog magisterija.

Čl. 3 - Studenti

3.1. Broj studenata

O broju i porijeklu studenata upisanih na magistarske studije dva Univerziteta će odlučivati svake godine, a u skladu sa uslovima postavljenim od strane ustanova koje finansiraju program.

Uspješno položeni ispiti na jednom partnerskom univerzitetu, automatski će biti priznati na drugom univerzitetu.

Magistarski studiji predviđaju dva odgovorna predstavnika (naučni ko-direktori) oba Univerziteta.

Studenti upisani u program uživaju beneficije, ali i potpadaju pod pravila koja su na snazi u institucijama gdje se odvija njihov studij.

3.2. Način selekcije studenata

Studenti primljeni na zajedničke studijske programe su izabrani od strane oba Univerziteta putem komisije čiji su članovi oba ko-direktora u svojstvu predstavnika dva Univerziteta kao ugovornih strana.

3.3. Upis

Studenti primljeni na magistarski studij po ovom ugovoru moraju se upisati na Univerzitet u Sarajevu i moraju posjedovati fakultetsku diplomu (trogodišnji ili četvorogodišnji studij ili ekvivalent tome); studenti također moraju imati adekvatno poznavanje engleskog jezika i moraju imati odgovarajuću vizu ili dozvolu boravka u Bosni i Hercegovini; ostali uslovi mogu naknadno biti utvrđeni od strane dva odgovorna predstavnika magistarskog studija.

3.4. Plaćanje školarine

Studenti koji učestvuju u programu plaćaju upisninu Univerzitetu u Sarajevu.

Sve ostale troškove, u koje spada i zdravstveno osiguranje, snose sami studenti.

3.5. Potvrde

Univerziteti kao ugovorne strane se obavezuju da će izdati studentima, koji su pohađali nastavu, potvrdu za prisustvovanje predavanjima, ocjene i broj postignutih kredita.

3.6. Obaveze osiguranja

Alma Mater Studiorum - Univerzitet u Bologni i Univerzitet u Sarajevu izjavljuju da su redovni studenti magistarskog studija kojima se izdaje zajednička diploma osigurani od nezgoda koje bi im se mogle desiti tokom njihovog boravka u inostranstvu zbog aktivnosti u

vezi sa ovom ugovorom, također su osigurani od svoje civilne odgovornosti za štetu koju mogu nehotice nanijeti trećim licima ili predmetima.

3.7. Ponuđene usluge

Studenti koji učestvuju u programu moći će koristiti usluge koje Univerzitet domaćin nudi svojim studentima.

3.8. Stipendije

U skladu sa uslovima uspostavljenim od strane glavnih ustanova koje finansiraju program, svake godine dva Univerziteta će odrediti broj i vrijednost stipendija koje će biti na raspolaganju studentima za učestvovanje na magistarskim studijima.

Čl. 4 – Nastava

4.1. Plan studija

Univerziteti, ugovorne strane, preko svojih predstavnika na Naučnom vijeću magisterija, izrađuju i odobravaju planove studija jasno podijeljene u faze ili semestre, module i kredite (ECTS), kao što se može vidjeti u prilogu ovog ugovora. Planovi studija moraju se odnositi na cijeli period od početka studija do posljednjih ispita, sve do dobijanja diploma.

Zajednička izrada planova studija i ispita može predvidjeti posebna predavanja, uzimajući u obzir međunarodni karakter nastave, a u planove studija će biti integrisana i praksa, bez novčane nadoknade, u preduzećima, javnim ustanovama i međunarodnim, vladinim ili nevladinim organizacijama, sa mogućim boravkom u trećim zemljama.

Ispiti i dužina studijskog boravka će biti podijeljeni u skladu sa strukturom programa ustanovljenoj prema prethodnim članovima 2. i 3.

4.2. Promjene u planovima studija

Plan magistarskih studija nalazi se u prilogu ovog ugovora (**prilog I i II**) gdje je i objašnjena dodjela kredita.

Ovo se može izmijeniti zajedničkim dogovorom između ugovornih strana, ali ne na štetu već upisanih studenata.

4.3. Izdavanje studijske titule

Dva Univerziteta izdaju zajedničku studijsku titulu, koja je priznata od oba Univerziteta i koju potpisuju rektori ova dva Univerziteta.

Čl. 5 – Razmjena profesora i administrativnog osoblja

5.1. Način razmjene

Univerziteti će regulisati, u skladu sa zakonima i pravilima koja su na snazi u zemljama ugovornih strana, prijem profesora i administrativnog osoblja koje učestvuje u programu na osnovu ovog ugovora.

Osoblje angažovano na osnovu ovog ugovora će nastavljati da izvršava radne obaveze sa matičnim Univerzitetom i nastaviće da prima novčanu naknadu kao i da uživa zakonska prava shodno svojim pozicijama u skladu sa pravilima koji su na snazi u njihovoj zemlji.

U svakom slučaju, boravak osoblja smatra se u potpunosti dijelom njihove službe na matičnom Univerzitetu.

Dva Univerziteta se slažu da troškovi puta, hrane i stanovanja za akademsko i administrativno osoblje budu finansirani iz budžeta samog programa, u skladu sa uslovima ustanovljenim od strane glavnih ustanova koje finansiraju program.

5.2 Aktivnosti akademskog i administrativnog osoblja

Akademsko i istraživačko osoblje će moći moći držati predavanja i konferencije na partnerskom Univerzitetu, vršiti dužnosti mentora, učestvovati na seminarima, u ispitnim komisijama, u komisijama za doktorske i diplomske disertacije, u istraživačkim aktivnostima, na sastancima izrade plana, ocjenjivanje i razvoj programa razmjene studenata.

Administrativno osoblje će moći učestvovati na sastancima izrade plana, ocjenjivanja i razvoja programa, ostvarivati posjete u svrhu analize sistema upravljanja partnerskog Univerziteta.

5.3. Obaveze osiguranja

Alma Mater Studiorum – Univerzitet u Bologni i Univerzitet u Sarajevu izjavljuju da je njihovo osoblje (akademsko i administrativno) osigurano od nezgoda koje bi im se mogle desiti tokom njihovog boravka u inostranstvu zbog aktivnosti u vezi sa ovom ugovorom, također su osigurani od svoje civilne odgovornosti za štetu koju mogu nehotice nanijeti trećim licima ili predmetima.

Čl. 6 – Zaštita i sigurnost

Ugovorne strane se obavezuju da će obezbijediti detaljne informacije osoblju uključenom u program o specifičnim rizicima koji postoje u sredini u kojoj trebaju raditi, o mjerama zaštite i vanrednim stanjima u skladu sa njihovim aktivnostima, i o osobama izabranim za takve aktivnosti, u skladu sa pravilima na snazi u zemlji Univerziteta domaćina. Za Italiju radi se o provođenju pravila Direktiva CEE 89/391, 89/656, 90/269, 90/270, 90/394, 90/76. Za Bosnu i Hercegovinu radi se o provođenju pravila Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine, poglavlje VI, član 48.

Čl. 7 – Ostale aktivnosti

Alma Mater Studiorum Univerzitet u Bologni i Univerzitet u Sarajevu mogu proširiti svoju saradnju. Naknadne projekte saradnje, kao na primjer intenzivna nastava, učenje na daljinu, zajednička istraživanja, organizovanje seminara, simpozija i kolokvija na teme od zajedničkog interesa i sve što može učvrstiti ove aktivnosti, obje ugovorne strane podstiču. Ovi projekti će biti predmeti posebnom prilogu ovog ugovora koji će dogovoriti ugovorne strane.

Čl. 8 – Odgovorni za ugovor

Dvije odgovorne osobe (naučni ko-direktori) za magistarski studij biće također odgovorni referenti ovog ugovora o saradnji.

Čl. 9 – Procjena programa

Dva Univerziteta partnera će se konsultovati svaki put kada to budu smatrali za potrebno, ali najmanje jednom godišnje, kako bi mogli ocijeniti razvoj programa, sastaviti budžet za inicijative koje su u toku, te da izrade eventualne programe saradnje.

Čl. 10 – Sporna pitanja

Rješenje eventualnih spornih pitanja u vezi sa tumačenjem i izvršenjem ovog ugovora prenijeće se na Vijeće za arbitražu koje se sastoji od po jednog člana kojeg odredi svaki Univerzitet i jednog člana koji je izabran zajedničkim dogovorom.

Čl. 11 – Trajanje

Ugovor će stupiti na snagu datumom potpisivanja od obje strane i ostaće na snazi tokom vremenskog perioda od pet godina i moći će se prešutno obnoviti za još jedan period od pet godina.

Svaka strana će moći odstupiti nakon što pismeno obavijesti drugu stranu najmanje dvanaest mjeseci ranije.

Svaka promjena ili istek ovog ugovora će se izvršiti bez ikakve štete po učesnike koji su već počeli da pohađaju nastavu i po one čiji se studij završava nakon isteka roka ovog programa saradnje.

Čl. 12 – Primjerci i jezik

Ovaj ugovor je sačinjen u četiri originala, od kojih su dva na italijanskom jeziku i dva na bosanskom jeziku, i svi su zakonski pravosnažni.

Datum ..... 30 - 01 - 2004

Rektor Univerziteta u Bolonji, Prof.
Pierugo Calzolari

.....

Rektor Univerziteta u Sarajevu, Prof.
Boris Tihi

.....

..... 0101 I-104/04

Prilog I Potpuni plan studija- Evropski studij

Prilog II Potpuni plan studija- Demokracija i ljudska prava u Jugoslovenskoj Evropi

Prilog III Sistem prevoda ocjena – Evropski studij

Prilog IV Sistem prevoda ocjena - Demokracija i ljudska prava u Jugoistočnoj Evropi

PRILOG I – Potpuni plan studija

Evropski studij

4 semestra, 70 kredita

Semestar	Predavanja	Odgovorni za predavanja	ECTS	Br. sati
I	Istraživačke vještine i metode	Kemal Bakarsic/London School of E	5	30
I	Historija Evrope	Muhamed Filipovic/Vladimir Premec	2	15
I	Ideja Evrope	Ugo Vlaisavljevic	5	30
I	Evropske institucije	Zoran Pajic	5	30
II	Evropska politika i društvo	Francesco Privitera	5	30
II	Pravo Evropske Unije	Zdravko Grebo	5	30
II	Evropski sistem ljudskih prava	Cazim Sadikovic	5	30
II	Evropska ekonomija	Azra Hadziahmetovic	5	30
III	Tranzicija i razvoj	Dragoljub Stojanov	5	30
III	Evropski poslovni zakon	Milos Trifkovic	5	30
III	Transformacija kompanija za evropske integracije	Boris Tihi	5	30
PRAKSA				
IV	Finalizacija magistarskih radova /mentorstvo/pisanje/odbrana		12	300
			6	90
		UKUPNO	70	705

**PRILOG II – POTPUNI PLAN STUDIJA
EVROPSKI REGIONALNI MAGISTARSKI STUDIJ DEMOKRATIJA I LJUDSKA PRAVA U JUGOISTOČNOJ EVROPI – ECTS**

<i>Oktober</i>	<i>Oktober - Juni</i>	<i>Juni - Avgust</i>	<i>Septembar - Oktobar</i>	<i>=</i>	<i>70 ECTS</i>
Inauguralna sjednica u Sarajevu	Upis studenata, juli-oktobar	P R A K S A	S E M I N A R I	R A D N A T E Z I	M A G I S T A R S K A D I P L O M A
	PET NASTAVNIH KLASTERA				
	1) Filozofija ljudskih prava (novembar – decembar, 9 ECTS)				
	2) Demokracija (decembar-januar, 9 ECTS)				
	3) Nacionalizam, etničnost i religija (februar-mart, 9 ECTS)				
	4) Ekonomska, društvena i kulturna prava (mart-april, 9 ECTS)				
	5) Implementacija ljudskih prava (april –maj, 9 ECTS)				
	Semestralni ispit				
	45 ECTS	12 ECTS	8 ECTS	5 ECTS	70 ECTS
Sarajevo	Sarajevo	Jugoistočna Evropa	Berinoro	Berinoro	Sarajevo

Prilog III

Sistem prevoda ocjena - Evropski studij i Univerzitet u Bologni:

ECTS	A	B	C	D	E	F
	ODLIČNO	VRLO DOBRO	DOBRO	ZADOVOLJAVA	DOVOLJNO	NEDOVOLJNO
Univerzitet u Bologni	30 pohvala	30	29-26	25-22	21-18	> 18
Evropski studij	10	9	8	7	6	5

Prilog IV

Sistem prevoda ocjena - Demokratija i ljudska prava u Jugoistočnoj Evropi i Univerzitet u Bologni:

ECTS	A	B	C	D	E	F
	ODLIČNO	VRLO DOBRO	DOBRO	ZADOVOLJAVAJA	DOVOLJNO	NEDOVOLJNO
Univerzitet u Bologni	30 Pohvala	30	29-26	25-22	21-18	> 18
Evropski regionalni magistarski i studij Demokratija i ljudska prava	1	2	3+/3	3-/4+	4-/4	5